

Coachen met het Enneagram

Een interview met Elly Kol over haar coachmethodiek.

Ze gebruikt de metafoor van de bus, Elly Kol, wanneer ze me het coachen met het Enneagram uitlegt: “Vergelijk het Enneagram met een bus met passagiers. Je basistype zit aan het stuur. De types achterin houden zich afzijdig. Weten wie er in de bus zitten, wat hun plek is en wat ze doen, daar gaat het om bij het Enneagram. In sommige situaties kan het handig zijn degenen die achter in de bus zitten een woordje te laten meespreken en degenen die voorin zitten even het zwijgen op te leggen”. Elly Kol van Inner Dimensions, executive coaching en loopbaanadvies, coacht voornamelijk hoogopgeleide 35plussers. Haar opdrachtgevers komen uit de financiële – en zakelijke dienstverlening.

Een cliënt die een coachtraject bij Elly Kol volgt krijgt eerst uitleg: “Het Enneagram is een model dat negen persoonlijkheidstypen onderscheidt. Je zou het negen visies op de werkelijkheid kunnen noemen maar er is één type dat in de onderstroom van een persoon altijd aanwezig is. Het kenmerkende van elk type wordt niet zozeer bepaald door het gedrag maar door de drijfveren die dat gedrag bepalen. Ons Enneagramtype stuurt ons aan en motiveert ons in het leven te doen wat we doen. Ons type bepaalt hoe we naar onszelf, anderen en het leven kijken en waarom we bepaalde keuzes juist wel of juist niet maken. Ieder type kent zijn eigen specifieke levensvisie en een daarbij behorende overlevingsstrategie”.

Ze toont de cliënt het model en na de uitleg houdt Elly Kol het type-interview om samen met de cliënt het type van de klant vast te kunnen stellen. Ze begint met het stellen van een aantal algemene vragen: “In hoeverre ben je gewend om over jezelf na te denken?” “Waardoor raak jij van slag?”, “Wat moeten mensen bij jou vooral niet doen?”. Dan stelt ze, in een bepaalde volgorde specifieke vragen per type. Wanneer ze vervolgens meer onderscheidende vragen stelt vallen er steeds meer typen af. Ten slotte komt ze uit bij de onderliggende drijfveren en bij het meest dominante type.

Elly Kol vindt het fijn om met het Enneagram te werken: “Ik weet vanaf het begin wat voor type iemand is en ken snel iemands typespecifieke valkuilen en uitdagingen. Zo kan ik iemand heel gericht coachen”. Ze start een traject vaak met het Enneagram maar gebruikt in de loop van het traject ook allerlei andere methodieken.

coaching training intervisie

PETA TWIJNSTRA

Kol raakt echt op dreef wanneer ze de kenmerken van de types gaat beschrijven. Ze lijkt de types goed doorleefd te hebben. Ze benoemt de kenmerken, valkuilen en subtypes vlot. Ze geeft me nog wat meer achtergrondinformatie: “Motivaties en drijfveren hebben grote invloed op de strategieën die mensen hebben ontwikkeld om te kunnen overleven. Wanneer de strategie op een bepaald moment in ons leven niet meer werkt is het handig op zoek te gaan naar nieuwe. Het kan nodig zijn je in nieuwe omstandigheden andere strategieën eigen te maken. Zo maak je een ontwikkeling door.” Of om met de metafoor te spreken: soms is het nodig andere types voor in de bus te zetten, achter het stuur te laten plaatsnemen. Alle types hebben overeenkomsten en laten soms hetzelfde gedrag zien maar vanuit een andere drijfveer. En het is belangrijk de drijfveer te kennen voor je het gedrag kunt veranderen. Uiteindelijk herken je het type het meest aan dat wat iemand het meest vermijdt of aan dat wat hem het meeste pijn doet.

Bij een cliënt van 34 jaar, een vastgoedmanager was de coachvraag: ‘een betere balans tussen werk en privé’. Hij was erg vermoeid, had weinig plezier in zijn werk en haalde er weinig voldoening uit. Uit het type-interview bleven de Een, Negen en Zes over. Uiteindelijk bleek het kerntype Negen ‘het voor het zeggen te hebben in de bus’. Een Negen is het meest intuïtieve type. Zijn basismotivatie is het bestendigen van harmonie en goede sfeer en verbinding met anderen. Een duidelijk standpunt innemen is moeilijk omdat de Negen eerst de standpunten van anderen wil weten. In de werksituatie had hij moeite met directief leiding geven, timemanagement door uitstelgedrag en samenwerkingsproblemen door zijn conflictvermijdend gedrag. Voor deze cliënt werd duidelijk dat, vanuit het model gedacht, zijn ontwikkelingsweg type Drie was: ‘de succesvolle werker’. Nadat hij veel gelezen had over zijn type, een opdracht in dit coachtraject, leerde hij zijn eigen type goed kennen. Langzamerhand werd hij zich bewust van zijn patronen waardoor hij andere keuzes kon gaan maken. Zijn manager is zeer positief over de slag die hij heeft gemaakt. Hij is daadkrachtiger, zegt waar het op staat en neemt zichzelf en zijn gevoelens serieus waardoor zijn opdrachtgevers hem ook serieus nemen. Hij leerde prioriteiten stellen en voor zichzelf betere keuzes te maken. Kortom: hij liet de types achter in de bus meer aan het woord.

Peta Twijnstra, *gepubliceerd in de Nieuwsbrief van de Nobco.*

Meer interviews en artikelen over coaching [op mijn site.](#)

Peta Twijnstra
Oostergrachtswal 37
8921 AA Leeuwarden

058 - 744 00 24
info@petatwijnstra-coaching.nl
www.petatwijnstra-coaching.nl